

هدف های یادگیری درس اول : آفرینش شگفت انگیز

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- با خواندن داستان بی نظیر نمونه ای از شگفتی بی پایان خلقت را بیان کنید .
- ۲- سخن امام علی (ع) را در مورد شگفتی خلقت انسان شرح دهید .
- ۳- نتیجه ی نظم حاکم بر جهان خلقت را شرح دهید .
- ۴- هدف خداوند را از این آفرینش شگفت انگیز کشف کنید .
- ۵- وظایف خویش را در مقابل نعمتهای پروردگار تعریف کنید .

حیطه نگرشی :

با تفکر در محیط اطراف خود شگفتی های دیگری از این دنیا را کشف کنید .

حیطه ارزشی :

به حمد و ستایش پروردگار بپردازید

که مفاهیم یادگیری

امام علی (ع) : از خلقت این انسان باید تعجب کرد که: ← با تکه ای چربی نگاه می کند ← با پاره ای گوشت سخن می گوید

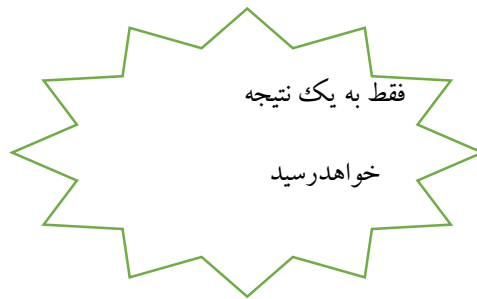
← و با چند استخوان ریز می شوند .

خدای مهربان برای آنکه بیشتر به اطراف خود دقت کنیم می فرماید :

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ
وَأَلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ
وَأَلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ
وَأَلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ
فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۱

آیا به شتر نمی نگرند که چگونه آفریده شده است؟
و به آسمان که چگونه برافراشته شده است؟
و به کوهها که چگونه پا برجا و استوار شده اند؟
و به زمین که چگونه گسترده گشته است؟
پس تو ای پیامبر تذکر ده که تو فقط تذکر دهنده ای.

اگر انسان خوب به نظم شگفت انگیز جهان و تمامی مخلوقات بنگرد:

که این نظم های شگفت انگیز و بی نظیر، قطعاً ناظمی داشته است و این ناظم کسی نیست جز خداوند دانا و توانا.

به نظر شما هدف از این آفرینش شگفت انگیز چیست؟

امیر مؤمنان حضرت علی در پاسخ به این سؤال می فرماید:

خداوند تمام آنچه را که در زمین است برای شما آفریده است تا :

۱- درباره آنها بیندیشید ۲- و با استفاده از آنها به بهشت راه یابید و ۳- خودتان را از عذاب دوزخ برهانید.

پس وظیفه ی ما نیز در مقابل نعمتها و زیباییهای جهان :

او را دوست بداریم و از او اطاعت کنیم. این همان راهی است که نتیجه اش :

رسیدن به بهشت زیبای خداست.

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- که این نظم های شگفت انگیز و بی نظیر، قطعاً ناظمی داشته است و این ناظم کسی نیست جز خداوند دانا و توانا.

۲- خداوند تمام آنچه را که در زمین است برای شما آفریده است تا :

و خودتان را
از عذاب دوزخ
برهانید.

و با استفاده
از آنها به
بهشت راه

درباره آنها
بپندیشید

پرسشهای مکمل : درس آفرینش شگفت انگیز :

۱- حضرت علی(ع) درباره خلقت می فرماید : (از خلقتش باید تعجب کرد که با تکه ای چربی نگاه می کند) و ایشان هدف از خلقت جهان را بیان می فرمایند .

(ب) انسان - قدرت نمایی خدا برای انسان

(الف) انسان - بهره مندی انسان از آن

(د) شتر - قدرت نمایی خدا برای انسان

(ج) شتر - بهره مندی انسان از آن

۲) سخن حضرت علی(ع) در رابطه با این که (از خلقت انسان باید تعجب کرد که با تکه ای چربی نگاه می کند با پارچه ای گوشت سخن می گوید و ...) درباره کدام موضوع زیر است ؟

(الف) قدرت انسان (ب) عظمت و بزرگی جهان آفرینش (ج) شگفتی آفرینش انسان (د) بی ارزش بودن زندگی انسان

۳- عبارات صحیح و غلط را مشخص نمایید :

- حضرت علی علیه السلام هدف از خلقت آفرینش شگفت انگیز را رسیدن به بهشت و رها شدن از عذاب دوزخ می داند ()

- شگفتی جهان آفرینش نشانه ی آن است که امور عالم به طور تصادفی به وجود آمده است ()

- خداوند مهربان برای آنکه به اطرافمان دقت کنیم در قرآن ما را به دقت در نشانه ها و موجودات جهان خلقت می فرماید ()

پاسخ پرسشهای مکمل :

الف-۱ ج-۲ ۳-ص-ص-ص

هدف های یادگیری درس دوم : عفو و گذشت

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- با خواندن داستان آمرزنده ی پرده پوش با یکی از صفات خداوند مهربان آشنا شوید .

۲- با توجه به آیات نخستین درس صفت آمرزنده و توبه پذیری خداوند را شرح دهید.

۳- نتیجه ی عفو و بخش خطاهای دیگران را بیان کنید.

حیطه نگرشی :

فایده های گذشت از خطاهای دیگران را برای انسان پیش بینی کنید.

حیطه ارزشی :

شرایط گذشت از خطاهای انسان را در زندگی تشخیص دهید.

که مفاهیم یادگیری

یکی از نام های خداوند بلند مرتبه :

«غَفَّار» ؛ یعنی بسیار آمرزنده

آیه :

قُلْ يَا عِبَادِيَ
بِغَوْ: ای بندگانم

الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ انْفُسِهِمْ
که بر خود زیاده روی روا داشته اید

لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ
از رحمت خداوند نومید نشوید؛

إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ حَمِيحًا

*آیه با ترجمه حفظ شود

خداوند به همه ی گناهکاران وعده ی آمرزش داده است ، به شرط آنکه :

✓ بنده از کار زشتش پشیمان شود. ✓ تصمیم به ترک آن بگیرد. ✓ اعمال شایسته انجام دهد.

البته روشن است

اگر حق الناس بر عهده ی کسی باشد، برای توبه کردن، پشیمانی کافی نیست و انسان باید حقوق مردم را جبران کند.

در این صورت خداوند وعده ی قطعی داده است که حتماً او را می بخشد

به نظر شما خداوند کدام گروه از بندگان را بیشتر دوست دارد؟

کسانی که دیگران را به خاطر خطاهایشان می بخشند \leftarrow تنگ و بوی صفت الهی به خود می گیرند.

با گذشت از خطاهای دیگران \leftarrow خداوند خشنود می شود بلکه \leftarrow آن :

خداوند از گناهان ما نیز می گذرد و ما را می بخشد

[مؤمنان] باید عفو و گذشت پیشه کنن

... وَ لِيَعْفُوا

[و] از یکدیگر [درگذرند].

وَ لِيَصْفَحُوا

آیا دوست نمی دارید که خدا هم شما را ببامرزد؟

أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ

*آیه با ترجمه حفظ شود

و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.*

وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

فایده های عفو و بخشش :

انسان را از رحمت بیشتر الهی بهره مند می کند

موجب خشنودی خداوند می شود

او را در میان مردم نیز عزیز و سربلند می سازد.

پیامبر اکرم می فرماید:

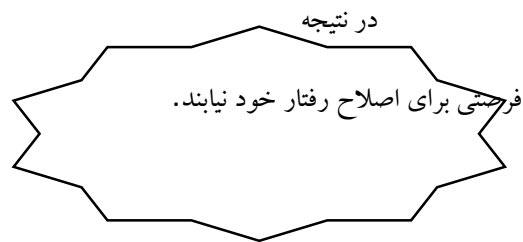
«اهل گذشت باشید، بی تردید عفو و گذشت، بنده را عزیز و سرافراز می گرداند.»

پس، از یکدیگر بگذرید تا خداوند شما را عزیز و سرافراز گرداند. ﷺ

البته توجه داریم که در مواردی خطاهای دیگران را نباید نادیده گرفت:

زیرا اشتباهات خود را نمی پذیرند ❌ تصمیمی برای ترک آنها ندارند ❌ جسارت آنان بیشتر می شود

پاسخ خود را امتحان کن :

- ۱- یعنی بسیار آمرزنده، خداوند بخشایشگر، نه تنها خطاهای کوچک، بلکه همه ی گناهان و حتی اشتباهات متعدد بندگانش را نیز می آمرزد. فقط کافی است بنده ای از کار زشتش پشیمان شود و تصمیم به ترک آن بگیرد و اعمال شایسته انجام دهد.
- ۲- موجب خشنودی خداوند می شود، انسان را از رحمت بیشتر الهی بهره مند می کند، او را در میان مردم نیز عزیز و سربلند می سازد.
- ۳- زمانی که فرد خطاکار به اشتباهش پی برده است و از انجام آن پشیمان شده و یا از روی جهالت و نادانی ظلمی به ما کرده است، گذشت ما موجب اصلاح رفتارش می شود.

پرسشهای مکمل : درس عفو و گذشت :

- ۱- کدام عبارت از آثار بخشش خطاهای دیگران نیست؟
 - الف) تکرار خطای شخص گناهکار ب) باعث خشنودی خداوند است ج) برخورداری از رحمت الهی د) عزیز و سربلند شدن در میان مردم
 - ۲- غفار به چه معناست؟ الف) پرده پوشی گناهان ب) بسیار مهربان ج) عزیز و سرافراز د) بسیار آمرزنده
 - ۳- پیامبر اکرم (ص) در مورد فایده ی عفو و گذشت چه می فرماید؟
 - ۴- در چه مواردی نباید خطاهای دیگران را نادیده گرفت؟
 - ۵- جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل کادر تکمیل نمایید :
آمزش - کار شایسته - توبه -
- یکی از نام های خداوند بلند مرتبه است؛ یعنی بسیار آمرزنده.
- خداوند به همه ی گناهکاران وعده ی داده است.
- و به یقین من آمرزنده ی کسی هستم که..... کند و ایمان بیاورد و انجام دهد و سپس هدایت شود.

- کسانی که دیگران را به خاطر خطاهایشان می بخشند در واقع رنگ و بوی به خود می گیرند.

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- الف ۲- د ۳- اهل گذشت باشید، بی تردید عفو و گذشت، بنده را عزیز و سرافرازمی گرداند پس، از یکدیگر بگذرید تا خداوند شما را عزیز و سرافراز گرداند. ۴- اشتباهات خود را نمی پذیرند، تصمیمی برای ترک آنها ندارند، جسارت آنان بیشتر می شود ۵- غفار - آمرزش - توبه ، کارشایسته - صفت الهی

هدف های یادگیری درس سوم : همه چیز در درست تو

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- ویژگیهای بهشت و جهنم را بیان کنید .
- ۲- بهشت آفرینان و دوزخ آفرینان را شرح دهید .
- ۳- سخن خداوند را در مورد وسعت نعمتهای بهشت بیان کنید .

حیطه نگرشی :

به گروه بهشتیان علاقه مند و از دوزخیان دوری نمایید .

حیطه ارزشی :

شرایط بهره مندی از نعمتهای بی پایان بهشتی و دور شدن از عذابهای جهنمیان را برای خود و دیگران به کار بندید .

خداوند مهربان در مورد وسعت نعمتهای بهشت می فرماید :

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

در آنجا هر چه بخواهند برایشان [فراهم] است و البته [آنچه] نزد ماست بیشتر [از خواست ههای آنها] است.

مصالح کار فرشتگان برای ساختن قصرهای بهشتی

بنا بر روایت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

گفتن اذکار :

۴- الله اکبر

۳- والحمد لله

۲- سبحان الله

۱- لا اله الا الله

نعمتهای بهشتی نتیجه ی : نیک انسا نها در دنیا و لطف و بخشش فراوان خداوند به آنها در آخرت است.

جهنم

﴿

سرانجام کسانی است که به خدا و فرستادگانش ایمان نداشتند و روز قیامت را انکار می کردند.

فعالیت کلاسی

علن دوزخی شدن جهنمیان : درست استفاده نکردن از نعمت عمر

سخن شیطان به جهنمیان :

«خداوند به شما وعده های راست داد و من وعده های دروغ. شما خودتان وعده های راست خداوند را کنار گذاشتید و سوسه های دروغ مرا باور کردید. پس به جای سرزنش من، خودتان را سرزنش کنید.»

پاسخ خودت را امتحان کن :

- ۱- این غذا بها همان کارهای زشتی است که دوزخیان از دنیا برای خودشان پیش فرستادند. هر یک از این زشتی ها به صورت غذایی دردناک درمی آید و به نزد صاحبش بازم یگرده؛ مثلاً کسیکه در دنیا همیشه با زبانش دیگران را آزار می دهد، در جهنم همواره در محاصره مارها و عقرب هایگزند های قرار دارد که خودش آنها را به وجود آورده است.
- ۲- «خداوند به شما وعده های راست داد و من وعده های دروغ. شما خودتان وعده های راست خداوند را کنار گذاشتید و وسوسه های دروغ مرا باور کردید. پس به جای سرزنش من، خودتان را سرزنش کنید.
- ۳- در حقیقت نعمتهای بهشت، نتیجه ی اعمال نیک انسا نها در دنیا و لطف و بخشش فراوان خداوند به آنها در آخرت است.

پرسشهای مکمل : درس همه چیز در دست تو :

- ۱- خداوند مهربان درباره ی وسعت نعمت های بهشت چه می فرماید؟
 - ۲- مصالح کار فرشتگان برای ساختن قصرهای بهشتی چیست؟
 - ۳- جهنمیان در دنیا از کدام نعمت درست استفاده نکرده اند؟
- الف) مال و ثروت ب) عمر ج) سلامتی د) جاه و مقام

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- در آنجا هر چه بخواهند برایشان [فراهم] است و البته [آنچه] نزد ماست بیشتر [از خواسته های آنها است].
- ۲- هنگامی که مؤمنی در دنیا می گوید: «سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر» این کلمات او در این جهان تبدیل به خشتهای طلا و نقره می شود و ما برای او با این خشت ها قصرمی سازیم و هرگاه گفتن این کلمات را قطع کند، مصالح ما نیز تمام می شود.
- ۳- ب

هدف های یادگیری درس چهارم : پیوند جاودان

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- نعمت اهل بیت را بیان کنید .
- ۲- طراحی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم را برای هدایت مردم پس از خود را شرح دهید .
- ۳- حدیث ثقلین را توضیح دهید .

حیطه نگرشی :

به اهل بیت پیامبر به عنوان نعمتهای دنیا و آخرت علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

به سفارش پیامبر در چگونه رفتار کردن با اهل بیت و قرآن کریم عمل نمایند .

کهمفاهیم یادگیری

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ((پس در آن روز درباره ی نعمت از شما سؤال خواهد شد.))

منظور از نعیم در این آیه ← نعمت محمد و آل محمد است که به شما ارزانی داشته است. (ولایت اهل بیت علیهم السلام)

خداوند متعال پیامبر اسلام (ص) را اولین معلم قرآن قرار داد زیرا:

۱- ایشان بهتر از هر انسان دیگری م یدانند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است.

۲- مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست.

برنامه ی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم برای هدایت انسانهای پس از خود

تربیت

معلمان ویژه برای فهم و آموزش
معارف عمیق قرآن.

فکر می کنید چه کسی می توانست شایسته ترین فرد برای هدایت مردم پس از رسول خدا باشد؟

بهترین فرد برای این جایگاه، کسی بود که از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود.

از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود.

از کودکی در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود.

پیامبر خدا اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی آموخت تا

پس از رحلت ایشان، مردم بتوانند با کمک امیر مؤمنان و امامان پس از ایشان از آموزه های قرآن بهره مند گردند و با استفاده از این آموزه ها بر مشکلات خود غلبه کنند.

حدیث ثقلین : (حفظ شود)

ای مردم، من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم. تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوتر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می کنید.

پاسخ

۱- زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. پیامبر اعظم برای انجام رسالت مهمی که بر عهده داشت، با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت. مردم هر سؤالی داشتند از پیامبر رحمت می پرسیدند و هیچ گاه دچار حیرت و سرگردانی نمیشدند.

۲- این برنامه عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن.

۳- ای مردم، من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم. تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوتر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می کنید.

پرسشهای مکمل : پیوند جاودان :

- ۱- بر اساس آیات قرآن خداوند در قیامت از چه نعمتی از انسان سوال می کند؟
- ۲- شایسته ترین فرد برای هدایت مردم پس از رحلت رسول خدا کیست؟
- ۳- تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت زیبای خداوند : پناه بردن به و پیامبر است و رها کردن هر یک از این امانتهای ارزشمند الهی، نتیجه ای جز سرگردانی و نخواهد داشت.

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- نعمت ولایت اهل بیت ۲- از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود و در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود.

۳- قرآن - اهل بیت - گمراهی

هدف های یادگیری درس پنجم : روزی که اسلام کامل شد

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- حدیث ثقلین را توضیح دهید .

۲- واقعه ی غدیر را شرح دهید .

۳- نتیجه ی غدیر خم را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

به واقعه ی غدیر خم به عنوان بزرگ ترین عید مسلمانان علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

سفارش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را در غدیر خم همواره برای خود الگو و سرمشق قرار دهید .

که مفاهیم یادگیری

مناسک حج :
عبادات و
اعمال مربوط
به حج .

حدیث ثقلین : ﴿حفظ شود﴾

ای مردم ، من از میان شما می روم
و دو چیز گرانبها را در میان شما
باقی می گذارم . تا وقتی به آن دو
پناه ببرید گمراه نخواهید
شد ؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و
اهل بیت . این دو هرگز از هم جدا
نخواهند شد تا آن هنگام که در
کنار چشمه کوثربه من ملحق
شوند ، پس خوب مراقب باشید که

روز یاس کافران از اسلام:

...الْيَوْمَ

امروز،

يَسَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ

کافران از [نابودی] دین شما مأیوس شده اند.

فَلَا تَخْشَوْهُمْ

پس از ایشان مترسید

وَ اَخْشَوْنِ

و از [مخالفت با] من بترسید!

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ

امروز، دین شما را برایتان کامل کردم،

وَ اَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي

و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم،

وَ رَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا

و اسلام را برای شما به عنوان آیین [جاویدان] برگزیدم.

بهترین

ا . ن . ت . ا

در ماجرای غدیر، انتخاب حضرت علی برای جانشینی پیامبر اکرم توسط خود خداوند انجام شد و جبرئیل امین نیز آن را به اطلاع پیامبر خدا رساند.

علت انتخاب امام علی (ع) برای جانشینی:

آگاه ترین مردم به قرآن

آگاه ترین به احکام الهی

دو دلیل ناامیدی مشرکان و منافقان از انتخاب و جانشینی امام علی (ع):

الف) آنها تصور می کردند چون پیامبر خدا پسری ندارد، کسی بعد از او نمی تواند رهبری مردم را بر عهده بگیرد.

ب) با وفاتش دین اسلام نیز به فراموشی سپرده خواهد شد.

پاسخ خودت را امتحان کن:

- ۱- آگاه باشید، هر کس که من ولی و صاحب اختیار او بوده ام، هم اکنون این علی سرپرست و ولی اوست. خداوند، هر کس ولایت علی را پذیرفت، تو نیز او را تحت سرپرستی و ولایت خویش قرار بده؛ خدایا، یاران علی را یاری کن و با دشمنان علی دشمن باش.
- ۲- چون پیامبر خدا پسری ندارد، کسی بعد از او نمی تواند رهبری مردم را بر عهده بگیرد، و با وفاتش دین اسلام نیز به فراموشی سپرده خواهد شد. اما جانشینی امیرمؤمنان به جای پیامبر اکرم در غدیر خم، تمام آرزوهای پوچ آنان را بر باد داد.
- ۳- بی تردید شایسته ترین فرد برای رهبری و هدایت مردم کسی بود که آگاهترین مردم به قرآن و احکام الهی باشد و تمام احکام الهی را از رسول خدا فرا گرفته باشد و این فرد کسی جز امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب نبود.

پرسشهای مکمل : پیوند جاودان :

- ۱- مناسک حج یعنی : الف) اعمال و عبادات حج ب) طواف کردن ج) قربانی کردن د) زیارت کردن
- ۲- انتخاب امام علی (ع) برای جانشینی پیامبر اکرم (ص) توسط چه کسی انجام و چگونه به پیامبر ابلاغ شد؟
- ۳- خداوند متعال با انتخاب امام علی (ع) به عنوان جانشین پیامبر اکرم (ص)، دین خود را کرد و بر تمام جهانیان تمام کرد و به عنوان آیین جاودان برگزید.

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- الف ۲- توسط خداوند این انتخاب انجام و به وسیله ی جبرئیل به پیامبر ابلاغ شد.
- ۳- کامل - نعمت - اسلام

هدف های یادگیری درس ششم : نردبان آسمان

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- آداب نماز را توضیح دهید.
- ۲- چهار نکته ی مهم فواید نماز در سخن امام علی (ع) را شرح دهید.
- ۳- شرایط صحیح بودن نماز را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

به نماز خواندن به صورت جماعت علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

آداب صحیح بودن نماز را به هنگام برپایی نماز کامل و درست انجام دهید .

که مفاهیم یادگیری

از حدیث امام علی (ع) در مورد اهمیت نماز در می یابیم که :

نماز سبب نزدیکی شدن به خدا فرودبختر گناهان مانند برگ های پاییزی گشوده شدن غلبر و زنجیر از گردن می گردد.

پیامبر خدا ، نماز را به چشمه آبی تشبیه کرده است که در برابر خانه کسی جریان داشته باشد و او هر شبانه روز، پنج مرتبه خود را در آن شست و شو دهد؛ پس هرگز آلودگی در بدن او باقی نمی ماند .

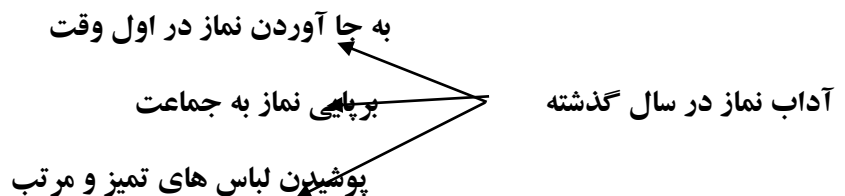
ستون دین - معراج مؤمنان

و

سدی محکم در برابر شیطان

اسامی نماز در سخنان معصومین علیهم السلام

آداب نماز :

در این درس با آداب دیگری از نماز آشنا می شوید :

۲ نماز خواندن در مسجد

۱- خواندن اذان و اقامه قبل از نماز

حضرت علی می فرماید:

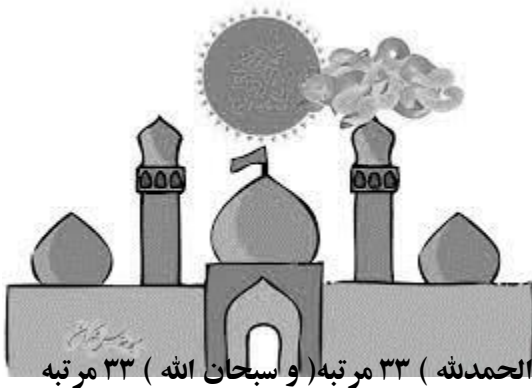
کسی که اذان و اقامه بگوید و به نمازبایستد، دو صف از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستند که ابتدا و انتهای این دو صف دیده نمی شود، و کسی که فقط اقامه بگوید و نماز بخواند، پشت سرش یک صف از فرشتگان به

فضیلت خواندن نماز به جماعت در سخن امام علی

شعار اسلام : اذان و اقامه

پیامبر اکرم (ص) درباره ی عمل ارزشمند اذان گفتن می فرماید:

بخشی از ثواب نماز همه نمازگزاران، سهم مؤذنی است که مردم با صدای اذان او به نماز ایستاده اند.

امام صادق(ع) می فرماید:

به مسجد آمدن را جدی بگیرید؛ چرا که مساجد خانه های خداوند در

زمین هستند و هر کس با طهارت به مسجد برود خداوند او را از

گناهانش پاک می کند و (نام) او را در میان زائران خود می نویسد.

تسبیحات حضرت فاطمه زهرا یعنی گفتن الله اکبر (۳۴ مرتبه)، الحمد لله (۳۳ مرتبه) و سبحان الله (۳۳ مرتبه)

شرایط نماز صحیح :

اول: علاوه بر لباس و بدن نمازگزار، مکان نمازگزار (یعنی چیزی که فرد بر آن سجده می کند) هم باید پاک باشد و سجده کردن بر اشپای نجس، نماز را باطل می کند.

دوم: اگر نمازگزار در مکان غضبی نماز بخواند، نمازش باطل است و باید در مکان دیگری، دوباره آن نماز را به جا آورد.

سوم: لباس نمازگزار نباید غضبی باشد و حتی اگر دکمه ها و یا تنها بخشی از لباس نمازگزار نیز غضبی باشد، نماز با آن لباس ها باطل خواهد بود.

چهارم: اگر کسی با پولی که از راه حرام به دست آورده لباسی بخرد، نمی تواند با آن لباس نماز بخواند.

پنجم: استفاده از زیورآلات طلا مانند انگشتر یا گردنبند برای مردان حرام است و استفاده کردن از این وسایل در هنگام نماز، باعث باطل شدن نماز مردان می شود.

ششم: نماز خواندن با لباسی که از پوست، مو، یا اجزای دیگر حیوانات حرام گوشت تهیه شده باشد، صحیح نیست و حتی اگر بخش های کوچکی از اجزای این حیوانات همراه نمازگزار باشد، نماز او باطل خواهد بود.

پاسخ خودت را امتحان کن :

- ۱- امام صادق می فرماید: به مسجد آمدن را جدی بگیرید؛ چرا که مساجد خانه های خداوند در زمین هستند و هر کس با طهارت به مسجد برود خداوند او را از گناهانش پاک می کند و [نام] او را در میان زائران خود می نویسد.
- ۲- خیر ، چون بعد از نماز فهمیده نمازش صحیح است و واجب نیست نمازش را بخواند ، فقط برای نماز های بعدی باید آنها را پاک کند .
- ۳- خیر ، زیرا خیس بودن کف یا باعث سرایت نجاست می شود . ۴- صحیح - صحیح - غلط

پرسشهای مکمل : پیوند جاودان :

- ۱- امام علی (ع) در ارزش نماز جماعت چه فرموده است ؟
 - ۲- پیامبر اکرم (ص) نماز را به چه چیزی تشبیه فرموده است ؟
- الف (چشمه ی آب ب) بهشت گل خوشبو د) ت پر بار
- ۳- در سخن معصومین علیهم السلام از نماز با عناوینی مانند :.....و.....یاد شده است .
 - ۴- شعار اسلام چیست ؟ ۵- پیامبر اکرم (ص) درباره ی عمل ارز شمند اذان گفتن چه می فرماید ؟
 - ۵- شرایط صحیح بودن نماز را توضیح دهید .

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- حضرت علی می فرماید: کسی که اذان و اقامه بگوید و به نماز بایستد، دو صف از فرشتگان پشت سر او به نماز می ایستند که ابتدا و انتهای این دو صف دیده نمی شود، و کسی که فقط اقامه بگوید و نماز بخواند، پشت سرش یک صف از فرشتگان به نماز می ایستند.
 - ۲- چشمه ی آب ۳- ستون دین - معراج مؤمنان - سدی محکم در برابر شیطان ۴- اذان و اقامه
 - ۵- اول: علاوه بر لباس و بدن نماز گزار، مکان نماز گزار (یعنی چیزی که فرد بر آن سجده می کند (هم باید پاک باشد و سجده کردن بر اشیای نجس، نماز را باطل می کند.
- دوم: اگر نماز گزار در مکان غضبی نماز بخواند، نمازش باطل است و باید در مکان دیگری، دوباره آن نماز را به جا آورد.
- سوم: لباس نماز گزار نباید غضبی باشد و حتی اگر دکمه ها و یا تنها بخشی از لباس نماز گزار نیز غضبی باشد، نماز با آن لباس ها باطل خواهد بود.
- چهارم: اگر کسی با پولی که از راه حرام به دست آورده لباسی بخرد، نمی تواند با آن لباس نماز بخواند.
- پنجم: استفاده از زیورآلات طلا مانند انگشتر یا گردنبند برای مردان حرام است و استفاده کردن از این وسایل در هنگام نماز، باعث باطل شدن نماز مردان می شود.
- ششم: نماز خواندن با لباسی که از پوست، مو، یا اجزای دیگر حیوانات حرام گوشت تهیه شده باشد، صحیح نیست و حتی اگر بخش های کوچکی از اجزای این حیوانات همراه نماز گزار باشد، نماز او باطل خواهد بود.

هدف های یادگیری درس هفتم : یک فرصت طلایی

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- علت روزه گرفتن را توضیح دهید .
- ۲-مبطلات روزه را شرح دهید .
- ۳-فواید روزه را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

به روزه گرفتن و فواید آن علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

مبطلات روزه را به هنگام روزه گرفتن رعایت نمایید .

همفاهیم یادگیری

پیامبر اعظم (ص) درباره ی اهمیت این عبادت بزرگ می فرماید:

.....

علت ارزشمندی روزه ؟ چرا که روزه علاوه بر پاداش بی نظیر الهی، فواید فراوان روحی و جسمی دارد.

فواید روزه

۱- تقویت صبر و تقوا ۲- توجه به محرومان ۳- حفظ سلامتی

پاسخ امام صادق (ع) به این سوال که چرا خداوند متعال روزه را واجب کرده است :

ثروتمندان هرگز درد گرسنگی را حس نمی کنند؛ زیرا هر چه بخواهند می توانند به دست آورند؛ به همین دلیل نسبت به فقیران و گرسنگان دلسوزی نمی کنند. خداوند بلند مرتبه روزه را بر همه واجب کرد تا [در این ماه] :

۱- همه مانند هم باشند ۲- ثروتمندان نیز مزه‌یگرسنگی را بچشند ← با گرسنگان و فقیران مهربان شوند و به آنان کمک کنند.

حدیث حفظی

پیامبر اکرم (ص) فرمود :

صُومُوا تَصِحُّوا ؛ روزه بگیرید تا سالم بمانید.

تعریف روزه : روزه یعنی اینکه انسان تصمیم بگیرد برای انجام دستور خداوند از اذان صبح تا اذان مغرب از چند کار معین، که به آنها مبطلات روزه گفته می شود، خودداری کند.

مبطلات

۱ و ۲- خوردن و آشامیدن ۳- فرو بردن سر به زیر آب ۴- فرو بردن غبار یا دود غلیظ به حلق

تمام مواردی که گفته شد در صورتی باعث باطل شدن روزه می شود که شخص روزه دار عمداً و با توجه به اینکه روزه است آنها را انجام دهد ؛ ولی اگر روزه دار فراموش کند که روزه است و یکی از مبطلات روزه را انجام دهد، روزه

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- همه مانند هم باشند ۲- ثروتمندان نیز مزه‌یگرسنگی را بچشند تا با گرسنگان و فقیران مهربان شوند و به آنان کمک کنند.

۱ و ۲- خوردن و آشامیدن ۳- فرو بردن سر به زیر آب ۴- فرو بردن غبار یا دود غلیظ به حلق.

۳- اگر روزه دار فراموش کند که روزه است و یکی از مبطلات روزه را انجام دهد، روزه اش صحیح خواهد بود.

۴-خیر، روزه دار نباید سرش را به طور کامل به زیر آب فرو ببرد و اگر این کار را برای یک لحظه هم انجام دهد، روزه اش باطل می شود.

پرسشهای مکمل : یک فرصت طلایی :

۱-روزه را تعریف کنید :

۲-پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در باره ی اهمیت روزه چه می فرماید ؟

۳-فواید روزه عبارتند از : و و حفظ سلامتی .

۴-پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در مورد حفظ سلامتی بدن از طریق روزه گرفتن چه می فرماید ؟ (حدیث با معنی ذکر شود)

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- روزه یعنی اینکه انسان تصمیم بگیرد برای انجام دستور خداوند از اذان صبح تا اذان مغرب از چند کار معین، که به آنها مبطلات روزه گفته می شود، خودداری کند.

۲- روزه سپری است در برابر مشکلات دنیا و پوششی است در برابر عذاب آخرت.

۳- تقویت صبر و تقوا- توجه به محرومان

۴-پیامبر اکرم(ص) فرمود: صُومُوا تَصِحُّوا؛ روزه بگیرید تا سالم بمانید.

هدف های یادگیری درس هشتم : نشان ارزشمندی

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- با قوانین راه سعادت انسان آشنا شوید .

۲-قوانین اجتماعی اسلام را شرح دهید .

۳-آثار پوشش نامناسب را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

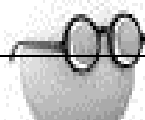
به حفظ حجاب و فواید آن علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

احکام مربوط به محرم و نامحرم را به عنوان یکی از قوانین اجتماعی رعایت نمایید .

درس هشتم

نشان

که مفاهیم یادگیری

معیار و دلیل احکام خداوند برای انسانها بستگی انسانها

احکام الهی چیست؟ در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ سلامتی و آرامش روحی و جسمی انسان وضع شده اند و توجه به آنها می تواند انسان را از انحراف و سقوط به دره های هولناک محافظت کند.

قوانین اجتماعی اسلام : حفظ حیا - حفظ نگاه
- حفظ پوشش مناسب

۱-

۲- حفظ نگاه: دومین وظیفه هر مرد و زن مسلمان در برابر افراد نامحرم، چشم پوشی از نگاه به آنهاست.

۳- حفظ پوشش مناسب: خداوند بزرگ به هیچ مرد و زنی اجازه نمی دهد با بی توجهی به اصل پوشش و به نمایش گذاشتن بدن خود، دیگران را به گناه بیندازد و فضای اخلاقی جامعه را آلوده سازد.

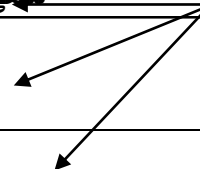
امام صادق (ع) درباره ی بی توجهی به این قانون الهی می فرماید:

نگاه کردن [به نامحرم] تیری از تیرهای زهر آگین شیطان است که تخم گناه را در دل

انسان می کارد و همین برای به گمراهی کشیدن صاحبش کافی است. چه بسیار نگاه های

کوتاهی که حسرتی طولانی در پی دارند.

آثار نگاه حرام: گناهی بزرگ است.

مقدمه و زمینه ساز گناهان بزرگ دیگر نیز به شمار می رود.

گرفتار غم، حسرت و اندوه، ناآرامی و اضطراب می شود.

حفظ نگاه در دیدگاه پیامبر اعظم صلی الله و علیه و آله : هر کس چشم خود را از نگاه به نامحرم فرو بندد خداوند شیرینی ارتباط با خودش را در دل او ایجاد می کند.

علت متفاوت بودن پوشش مردان و زنان ← تفاوت مربوط به نوع آفرینش آنهاست.

حفظ حجاب سبب ← به طمع نیفتادن افراد هوسران ← آرامش خاطر
محیط نیز برای فعالیت مثبت و سازنده ی مردان جامعه سالم می ماند. آثار پوشش نامناسب :
۱- ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس باز ۲- بدحجابی کم ارزش شدن زن در جامعه است. ۳- دور شدن انسان از خداست.

بی توجهی به حجاب ← مسیر آرامش بخش خداوند دور می کند و به بهای از دست دادن عمر و ایمان و معنویت، خوشحالی زودگذر و لحظ های را نصیبمان می سازد.

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- راهنمایی های این تابلوها دو گونه است : برخی از آنها ما را به انجام برخی کارهای لازم و ضروری راهنمایی می کنند و برخی دیگر از انجام کارهای خطرناک و زیان آور بازمی دارد. در تمام این موارد، معیار و دلیل این احکام فقط رستگاری انسان است؛ بنابراین، می توان گفت احکام اسلامی در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ سلامتی و آرامش روحی و جسمی انسان وضع شده اند و توجه به آنها می تواند انسان را از انحراف و سقوط به دره های هولناک محافظت کند.

۲- حفظ پوشش مناسب - حفظ حیا در رفتار و گفتار - چشم پوشی از نگاه به افراد نامحرم .

۳- ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس باز - بدحجابی کم ارزش شدن زن در جامعه است. - دور شدن انسان از خداست.

پرسشهای مکمل : نشان ارزشمندی :

۱- امام صادق (ع) نگاه حرام را به چه چیزی تشبیه فرموده اند ؟

الف) تیر زهر آگین شیطان ب) حسرت طولانی ج) کالای بی ارزش د) گمراهی پایدار

۲- احکام الهی را تعریف کنید :

۳- دلیل تفاوت پوشش مردان و زنان مربوط به آنهاست .

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- الف ۲- در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ سلامتی و آرامش روحی و جسمی انسان وضع شده اند و توجه به آنها می تواند انسان را از انحراف و سقوط به دره های هولناک محافظت کند. ۳- نوع آفرینش

هدف های یادگیری درس نهم : تدبیر زندگانی

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- با نعمت های الهی به عنوان زینت های دنیا آشنا شوید .
- ۲- اسراف و نمونه های آن را شرح دهید .
- ۳- آسیب های مدگرایی را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

به روش صحیح مصرف از نظر اسلام علاقه مند گردید .

حیطه ارزشی :

روش های صحیح مصرف را در زندگی به کار بندید .

همفاهیم یادگیری

خداوند مهربان ما را آفریده است تا با زندگی در دنیا و انجام کارهای نیک، به سعادت و خوشبختی برسیم. اگر رسیدن به رستگاری دنیا و آخرت بدون استفاده از نعمتهای الهی امکان پذیر بود، پس نیازی هم به آفرینش آنها نبود.

نعمتهای

ا ل ه = ا ن ت ا ا .

اسراف: به معنای زیاده روی در مصرف است که از گناهان بزرگ است و عذاب الهی را در پی دارد.

نمونه های اسراف:

- لامپ اتاق را روشن رها م یکنند و از اتاق خارج می شود؛

- بیش از نیاز بدنش غذا می خورد؛

- وسایل قابل استفاده خانه را به بهانه ی اینکه دیگر کهنه شده اند دور می ریزد؛

- با لوازم التحریر ساده می تواند نیازهای نوشتاری اش را برطرف کند، ولی از لوازم گرانبه استفاده می کند؛

- برای چشم و همچشمی با دیگران وسایلی را می خرد که واقعاً نیازی به آنها ندارد.

مصرف گرایی

یکی از نمونه های اسراف، مصرف گرایی است. مصرف گرایی یعنی میل دائمی به خرید بیشتر و بیشتر کالاها و اجناس!

نتیجه ی مصرف

الف) اگر خانواده ای دو برابر مقدار همیشگی مواد خوراکی خرید کند، یا باید تمام آن را تا خراب نشده مصرف کند که نتیجه اش پر خوری، افزایش وزن و بیماری های مختلف است یا اینکه مقدار اضافی را دور بریزد که این هم اسراف و هدر دادن نعمتهای الهی است و فقر و محرومیت را به دنبال دارد.

ب) از نظر اجتماعی نیز خرید بیش از نیاز کالا، موجب کمیاب شدن آن می شود. کمیاب شدن کالا، قیمت آن را افزایش می دهد. به این ترتیب با رشد مصرف گرایی، کالاها هر روز گران تر می شود و توانایی خرید مردم کاهش می یابد.

ج) علاوه بر این، مصرف گرایی موجب وابستگی به کشورهای بیگانه نیز می شود؛ چرا که چاره ای جز واردات دائمی کالاها از کشورهای دیگر باقی نخواهد ماند و اگر ملتی به دیگران وابسته شود چاره ای جز پذیرش خواسته های آنها نخواهد داشت.

راه درمان مصرف گرایی:

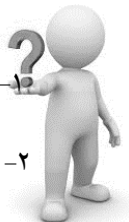
۱- در انتخاب اجناس به تجربه ی خود و اطرافیان بیشتر از آگهی های تبلیغاتی اعتماد داشته باشیم.

۲- به شایعاتی که درباره ی گران شدن یک کالا در آینده م یشنویم توجه نکنیم.

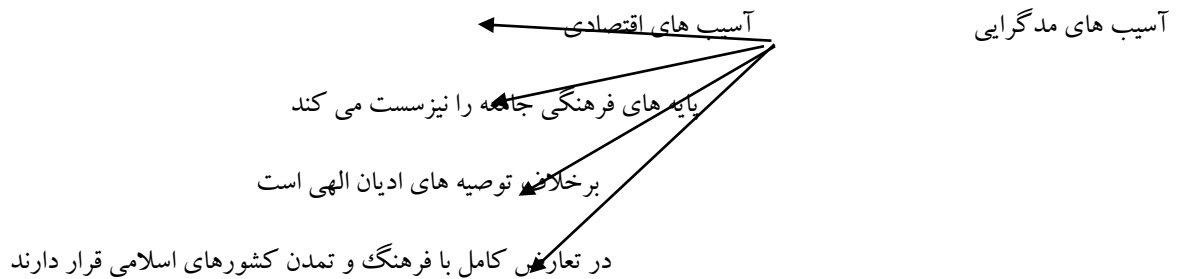
۳- توجه داشته باشیم «مُد»هایی که با زرق و برق فراوان خودشان را به جامعه تحمیل می کنند خیلی زود از بین می روند و جایشان را به مُدهای دیگر م یدهند. پس زندگی خود را براساس این الگوهای متزلزل بنا نکنیم.

۴- بدانیم که خرید اجناس گرانبه هرگز بر ارزش شخصیت نمی افزاید.

مدگرایی

الگوهایی هستند که با رو شهای گوناگون مردم را متقاعد می کنند تا مانند آنها رفتار کنند.

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- الف) مهمانی های مجلل و باشکوه برگزار می کند. ب)- وسایل قابل استفاده ی خانه را به بهانه اینکه کهنه شده اند دور می اندازد. ج)- به جای استفاده از لوازم التحریر ساده از لوازم گرانبه استفاده می کند. د)- برای چشم و همچشمی با دیگران وسایلی (کفش ، لباس ، تزئینات ، لوازم منزل و.....) می خرد که واقعا به آن نیازی ندارد. و)- با آنکه خودروی سالم و مناسبی دارد ، خودروی گرانبه را خریداری می کند .

۲- از نظر فردی :اگر خانواده ای دو برابر مقدار همیشگی مواد خوراکی خرید کند، یا باید تمام آن را تا خراب نشده مصرف کند که نتیجه اش پرخوری، افزایش وزن و بیماری های مختلف است یا اینکه مقدار اضافی را دور بریزد که این هم اسراف و هدر دادن نعمتهای الهی است و فقر و محرومیت را به دنبال دارد.

ب) از نظر اجتماعی: نیز خرید بیش از نیاز کالا، موجب کمیاب شدن آن می شود. کمیاب شدن کالا، قیمت آن را افزایش می دهد. به این ترتیب با رشد مصرف گرایی، کالاها هر روز گران تر می شود و توانایی خرید مردم کاهش می یابد.

۳- مصرف گرایی موجب وابستگی به کشورهای بیگانه نیز می شود؛ چرا که چاره ای جز واردات دائمی کالاها از کشورهای دیگر باقی نخواهد ماند و اگر ملتی به دیگران وابسته شود چاره ای جز پذیرش خواسته های آنها نخواهد داشت.

۴- از نظر اسلام باید راه میانه و اعتدال را در پیش بگیریم یعنی بی دلیل خود را از نعمت های الهی محروم نکنیم یا اسراف نکنیم بلکه با تدبیر در زندگی و استفاده از نعمت های الهی می توانیم به رستگاری در زندگی دنیا و آخرت برسیم .

پرسشهای مکمل : تدبیر زندگانی :

۱- کدام عبارت درباره استفاده از نعمت های خداوند در دنیا صحیح است ؟

الف) کمال و ارزش انسان در بی توجهی به دنیا و استفاده نکردن از امکانات است .

ب) کسب مال حلال و خرج کردن آن به همراه و روشی که دوست داریم .

ج) نعمت های و زیبایی هایی را که خداوند پدید آورده را بر خود حرام کنیم .

د) راه رستگاری دنیا و آخرت استفاده درست از نعمت های الهی است.

کدام یک از گزینه های زیر یکی از راه های

۲- کدام یک از گزینه های زیر یکی از راه های درمان مصرف گرایی است؟

الف) خریدن چیزی که به زودی گران می شود

ب) خریدن هر چیزی که قیمت پایین دارد

ج) بیش از مقدار نیاز خرید کردن

د) به مقدار نیاز خرید کردن

۳- آسیب های مدگرایی را بیان کنید :

۴- اسراف : به معنای در مصرف است که از بزرگ است و را در پی دارد.

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱-د ۲-د ۳-آسیب های اقتصادی ، پایه های فرهنگی جامعه را نیز سست می کند، برخلاف توصیه های ادیان الهی است در تعارض کامل با فرهنگ و تمدن کشورهای اسلامی قرار دارند. ۴- زیاده روی - گناهان- عذاب الهی

هدف های یادگیری درس دهم : دو سرمایه ی گرانبها

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- نعمت عمر و تاثیر آن در خوشبختی دنیا و آخرت را شرح دهید .

۲- عوامل هدر دادن عمر را بررسی کنید .

حیطه نگرشی :

به عوامل هدر دادن عمر در زندگی حساس گردید .

حیطه ارزشی :

طبق آیات شریفه ی قرآن مراقب باشید تا همانند چهارپایانی که در زندگی فکر نمی کنند نباشید .

همفاهیم یادگیری

حضرت علی می فرماید: فرصتها مانند ابرها می گذرند، پس فرصتهای خوب را غنیمت شمیرید .

خداوند درباره ی کسانی که ارزش واقعی عمر خود را نمی دانند و فرصتهای زندگی را بی دلیل از دست می دهند و با دست خالی از این دنیا می روند، می فرماید:

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا می رسد،

قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

می گوید پروردگارا؛ مرا [به دنیا] برگردان

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ

شاید، کارهای شایسته های را که ترک کرده بودم به جای آورم.

كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا

هرگز؛ [چنین بازگشتی در کار نیست!] این سخنی است که او

به زبان می گوید [و اگر بازگردد، کارش همچون گذشته است!]

برخی عوامل هدر دادن عمر

۱- بی حالی و تنبلی ۲- امروز و فردا کردن ۳- بی توجهی به اولویتها ۴- معاشرت با افراد بی نظم

پس اولین سرمایه ی ما برای خوشبختی در دنیا و آخرت همین زندگی و عمر است

تفاوت انسان با حیوانات و گیاهان ← و اندیشیدن است .

ارزش تفکر از دیدگاه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم :

ساعتی تفکر {در نشانه های خداوند} ، از ساعت های طولانی عبادت کردن {بدون عبادت} برتر است.

تفکر چیست و چه اثری دارد ؟

امیرالمؤمنین می فرماید: تفکر انسان را به سوی نیکی و عمل به آن فرا می خواند.

- کارها توسط خداوند ثبت و ضبط می شود و نسبت به تمام کارها در نزد خداوند باید پاسخگو بود .
- نعمت عمر فقط یک بار عطا شده است و بار دیگر فرصت زندگی در این دنیا به کسی داده نخواهد شد.
- با هر حرف و رفتار می توان دلی را شاد کرد یا از خود رنجاند.

نتیجه

به یقین این اندیشه ها سرانجام انسان را سمت کارهای نیک می کشاند و او را از مسیر گناه دور می کند. اما اگر کسی درباره ی این موضوعات فکر نکند، و بدون دوراندیشی عمل کند، سرانجامی جز حسرت و پشیمانی نخواهد داشت.

پاسخ خودت را امتحان کن :

- ۱- با سرعت می گذرند و دیگر قابل برگشت و جبران نیستند .
- ۲- خیر از آنجا که یکی از تفاوت های انسان با حیوانات و گیاهان، قدرت عقل و اندیشیدن است. ما انسا نها می توانیم با استفاده از این نعمت ارزشمند، علاوه بر خوشبختی در دنیا به راه های پیشرفت خود در زندگی خوب بیندیشیم و با کمک پیامبران الهی بهترین راه را برای رستگاری خود انتخاب کنیم.
- ۳- کسانی هستند که توانایی اندیشیدن دارند، ولی از این نعمت خداوند استفاده نمی کنند. چشم دارند، ولی از آنچه می بینند عبرت نمی گیرند، گوش دارند، ولی برای شنیدن دستورات خداوند از آن استفاده نمی کنند.
- ۴- ۱- بی حالی و تبلی ۲- امروز و فردا کردن ۳- بی توجهی به اولویتها ۴- معاشرت با افراد بی نظم

پرسشهای مکمل : دو سرمایه ی گرانبها :

- ۱- یکی از تفاوت های انسان با حیوانات چیست ؟.....(تفکر و اندیشه / سخن گفتن / اجتماعی بودن)
- ۲- حضرت علی(ع) گذر عمر و فرصت ها را به چه چیزی فرموده اند ؟
- الف) گذر آب رود ب) گذر انسان ها ج) گذر ابرها د) گذر بادها
- ۳- ساعتی از ساعت های طولانی برتر است .
- الف) تفکر - بدون تفکر ب) تفکر - عبادت ج) درس خواندن - عبادت د) تفکر - درس خواندن
- ۴- تفکر چیست و چه اثری دارد ؟

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- تفکر و اندیشه ۲- ج ۳- ب ۴- امیرالمؤمنین می فرماید: تفکر انسان را به سوی نیکی و عمل به آن فرا می خواند.

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- اهمیت نعمت زبان و تاثیر آن بر انسان را شرح دهید .

۲- عواقب دروغ گفتن را بیان کنید .

۲- به تاثیرات خطرناک بعضی از گناهان زبان بر سعادت انسان پی ببرید .

حیطه نگرشی :

به درست استفاده کردن از نعمت سخن گفتن اهمیت دهید .

حیطه ارزشی :

برای رسیدن به رستگاری و نعمتهای بی پایان بهشتی خود را از آلوده کردن به گناهان زبان نگه دارید .

که مفاهیم یادگیری

یکی از مهم ترین نعمت خداوند به انسان توانایی سخن گفتن است .

با سخن گفتن می توان با دیگران ارتباط برقرار کند .

نیازها و درخواست هایش را بازگو کند .

با دیگران مشورت کند .

احساسات خود را بیان کند و دیگران را راهنمایی کند .

حضرت علی علیه السلام می فرماید:

هنگامی که سخن می گوئید شناخته می شوید؛ زیرا انسان زبانش خود نشان است

گناهان زبان : ۱- دروغ گفتن ۲- غیبت کردن ۳- ناسزاگویی

آسیب دروغ گفتن : دروغگویی علاوه بر اینکه عذاب الهی را در روز جزا در پی دارد، در همین دنیا نیز سبب از بین رفتن اعتماد دیگران نسبت به فرد و تنهایی او می شود.

عوامل دروغ گفتن

الف) دروغگو یا می خواهد به وسیله ی دروغ چیزی را به دست آورد یا قصد دارد خودش را از مشکلی رهایی بخشد .

ب) فرد دروغگو در این حالت فراموش می کند که هیچ قدرتی بالاتر از قدرت خداوند نیست و تا او نخواهد هیچ سود و ضرری به کسی نخواهد رسید.

ج) نکته ی مهمی که باید به آن توجه کنیم این است که گاهی افراد بدون آنکه خودشان متوجه باشند دروغ می گویند؛ مثلاً به دلیل علاقه ای که به فرد دیگری دارند، در تعریف کردن از او زیاده روی می کنند، یا به سبب دشمنی که با کسی دارند، بدون اینکه حواسشان باشد، از سر دشمنی و کینه دروغ می گویند.

امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید:
زشتی ها همگی در خانه ای جمع شده اند که
کلید آن دروغ است

آثار دروغ:

۱- موجب نابودی ایمان می شود. ۲- انسان را از هدایت الهی محروم می سازد. ۳- حافظه ی انسان را ضعیف می کند.

۴- موجب فقر و تنگدستی انسان نیز می شود؛ چرا که به دلیل دروغ گفتن برکت از زندگی انسان می گریزد.

ترک عادت زشت دروغ گفتن چگونه ممکن است ؟

کسی می تواند دروغ گفتن را ترک کند که همواره قبل از سخن گفتن به عواقب گفتارش بیندیشد. همچنین در ترک عادت زشت دروغ گفتن، دوری از کسانی که دروغ می گویند، تأثیر

غیبت : بدگویی پشت سر دیگران و آشکار ساختن عیبهای آنان یکی از بزرگ ترین گناهان نزد خداوند است که عذاب سخت الهی را در پی دارد.

تفاوت غیبت و تهمت : برخی از مردم به اشتباه گمان می کنند که سخن آنها وقتی غیبت به شمار می رود که آنچه درباره دیگران می گویند، واقعیت نداشته باشد، در صورتی که اگر آن مطلب واقعیت نداشته باشد هم تهمت و هم دروغ می شود.

اما نکته ی اصلی این است که حتی وقتی ما با چشم خودمان هم چیز ناپسندی را از کسی م بینیم، حق نداریم آن را برای دیگران بازگو کنیم.

غیبت در قرآن به چه چیزی تشبیه شده است ؟

ای کسانی که ایمان آوردید... و بعضی از شما غیبت بعضی دیگر را نکند آیا کسی از شما دوست دارد که **گوشت برادر مرده اش** را بخورد؟ همه شما از این امر کراهت دارید و از خدا پروا کنید، که خدا توبه پذیر مهربان است.

چرا غیبت کردن جزء گناهان بزرگ محسوب می شود و بسیار نهی شده است؟

-در اسلام توصیه ی فراوانی به برادری، مودت و صمیمت می شود؛ بنابراین، تعاون و رفاقت میان مسلمانان اهمیت بسیاری دارد و هرکاری که سبب جدایی و دشمنی میان آنان باشد حرام است.

-وقتی افراد درباره ی همدیگر غیبت می کنند، کینه و ناراحتی نسبت به یکدیگر را در دل خود می پروراند و دیگر نمی توانند مانند گذشته با هم دوست و متحد باشند.

-کسانی که به غیبت گوش می دهند نیز دیگر نمی توانند مانند گذشته به فردی که درباره اش بدگویی شده اطمینان داشته باشند.

-از این گذشته، کسی که اشتباهی کرده و دوست ندارد دیگران آن اشتباه را بدانند، ممکن است به زودی کار اشتباهش را جبران کند؛ اما همین فرد اگر بداند که همه از عیب های او با خبر شده اند و دیگر کسی به او اعتماد ندارد، انگیزه ای برایش باقی نمی ماند تا اشتباهش را ترک کند و به این ترتیب، می تواند هرگناه دیگری را نیز مرتکب شود و این یعنی نابودی و هلاکت!

-همچنین غیبت نوعی تبلیغ و اشاعه ی کارهای ناپسند است که در این دنیا دین انسان را نابود می کند.

مجازات فرد غیبت کننده توسط خداوند ؟

خداوند در مجازات غیبت کننده، کارهای نیکش را به حساب کسی که از او غیبت شده می نویسد و توفیق انجام کارهای نیک را نیز از غیبت کننده می گیرد.

بهترین راه درمان غیبت این است

که انسان هیچگاه از عیب ها و کاستیهای خود غافل نباشد، و به جای اینکه در دیگران به دنبال ایراد بگردد، تلاش کند عیوب خود را برطرف سازد.

ناسزاگویی: یکی دیگر از گناهان زبان، فحاشی و زشت گویی است. وقتی شخصی نسبت به دیگری فحاشی می کند و نسبتهای زشت به او می دهد، ناخواسته بذر کینه و دشمنی را در دل او می پاشد. بسیاری از نزاعها و درگیریها با یک دشنام آغاز می شود.

آسیب های ناسزاگویی در جامعه:

الف) حیا از میان برود. ب) زمینه برای افزایش گناهان دیگر فراهم شود.

پیامبر اکرم (ص) می فرماید:

خداوند بهشت را بر هر فحش دهنده بد زبان که برایش مهم نیست چه می گوید و دیگران درباره او چه می گویند حرام کرده است.

هدف افراد ناسزاگو: **عصبانی می شوند و نمی توانند خشم خود را مهار کنند؛ فحش می دهند.**

قصده شومی دارند و می خواهند دیگران را بخندانند.

البته برخی نیز به دلیل تربیت نادرست، سخنان زشت را به زبان می آورند و این کار برای آنان تبدیل به عادت شده است.

راههای درمان ناسزاگویی

-دوری از کسانی که فحش می دهند و عادت به این کار دارند.

- اندیشیدن به اینکه چه کار زشت و ناپسندی انجام می دهند.

-توجه داشتن به اینکه با فحش دادن چه برکاتی از زندگی آنان حذف می شود و در نهایت نیز رستگار نمی شوند.

در این صورت است که انسان می تواند: **آدان زبان خود به کلمات زیبا و دلنشین و پی بردن به زشتی فحش، برای همیشه آن را ترک کند.**

پاسخ خودت را امتحان کن:

۱- موجب نابودی ایمان می شود. - انسان را از هدایت الهی محروم می سازد. - حافظه ی انسان را ضعیف می کند. - موجب فقر و تنگدستی انسان نیز می شود؛ چرا که به دلیل دروغ گفتن برکت از زندگی انسان می گریزد.

۲- در اسلام توصیه ی فراوانی به برادری، مودت و صمیمیت می شود؛ بنابراین، تعاون و رفاقت میان مسلمانان اهمیت بسیاری دارد و هر کاری که سبب جدایی و دشمنی میان آنان باشد حرام است.

-وقتی افراد درباره ی همدیگر غیبت می کنند، کینه و ناراحتی نسبت به یکدیگر را در دل خود می پروراند و دیگر نمی توانند مانند گذشته با هم دوست و متحد باشند.

-کسانی که به غیبت گوش می دهند نیز دیگر نمی توانند مانند گذشته به فردی که درباره اش بدگویی شده اطمینان داشته باشند.

-از این گذشته، کسی که اشتباهی کرده و دوست ندارد دیگران آن اشتباه را بدانند، ممکن است به زودی کار اشتباهش را جبران کند؛ اما همین فرد اگر بداند که همه از عیب های او با خبر شده اند و دیگر کسی به او اعتماد ندارد، انگیزه ای برایش باقی نمی ماند تا اشتباهش را ترک کند و به این ترتیب، می تواند هرگاه دیگری را نیز مرتکب شود و این یعنی نابودی و هلاکت!

-همچنین غیبت نوعی تبلیغ و اشاعه ی کارهای ناپسند است که در این دنیا دین انسان را نابود می کند.

۳-عصبانی می شوند و نمی توانند خشم خود را مهار کنند؛ فحش می دهند. قصد شوخی دارند و می خواهند دیگران را بخندانند. البته برخی نیز به دلیل تربیت نادرست، سخنان زشت را به زبان می آورند و این کار برای آنان تبدیل به عادت شده است.

پرسشهای مکمل : دو سرمایه ی گران بها :

- ۱- امام علی علیه السلام درباره ی ارزش سخن گفتن چه می فرماید؟
- ۲- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در مورد فرد ناسزاگو چه فرموده است؟
- ۳- راههای درمان ناسزاگویی را توضیح دهید.
- ۴- امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید: زشتی ها همگی در جمع شده اند که کلید آن است.

پاسخ پرسشهای مکمل :

- ۱- حضرت علی علیه السلام می فرماید: هنگامی که سخن می گوئید شناخته می شوید؛ زیرا انسان زیر زبان خود پنهان است.
- ۲- پیامبر اکرم (ص) می فرماید: خداوند بهشت را بر هر فحش دهنده بد زبان که برایش مهم نیست چه می گوید و دیگران درباره او چه می گویند حرام کرده است.
- ۳- دوری از کسانی که فحش می دهند و عادت به این کار دارند. - اندیشیدن به اینکه چه کار زشت و ناپسندی انجام می دهند. - توجه داشتن به اینکه با فحش دادن چه برکاتی از زندگی آنان حذف می شود و در نهایت نیز رستگار نمی شوند.
- ۴- خانه ای - دروغ

هدف های یادگیری درس دوازدهم : ارزش کار

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱- به ارزش کسب و کار در دین اسلام پی ببرید .
- ۲- ارزش کسب حلال را از دیدگاه معصومین علیهم السلام بیان کنید .
- ۳- اثرات مال حرام را در زندگی توضیح دهید .

حیطه نگرشی :

به فواید کسب و کار حلال در جامعه اهمیت دهید .

حیطه ارزشی :

برای حضور در برابر خداوند مهربان در روز قیامت از کسب مال حرام پرهیزید .

کهمفاهیم یادگیری

کار و تلاش برای بی نیاز شدن از دیگران، نه تنها ناپسند نیست؛ بلکه جزء عبادت‌های بزرگ قرار دارد.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در این باره می فرماید:

عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن، کار ه کسب

فواید کار کردن :

الف- توانایی برای انفاق ب- سخاوتمندی و مشارکت در کارهای خیر ج- برطرف ساختن مشکلات اجتماعی

مال حرام :

یکی از اصحاب امام صادق از ایشان پرسید: کسی از راه حرام مالی را به دست می آورد و برای اینکه گنااهش پاک شود، از همان مال به فقیران

صدقه می دهد، به نزدیکانش رسیدگی می کند و به زیارت خانه خدا می رود. این کارهایش نزد خداوند چگونه است؟

امام فرمود: آنچه گناهان را پاک می کند، کارهای نیک است، اما کار حرام نمی تواند حرام دیگری را پاک کند.

آثار مال حرام :

خیانت در کار

خداوند درباره ی این افراد می فرماید:

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

الَّذِينَ إِذَا اِكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ

وَ إِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

وای بر کم فروشان،

آنان که وقتی برای خود پیمانه می کنند، حق خود را به طور کامل می گیرند،

و هنگامی که می خواهند برای دیگران پیمانه یا وزن کنند، کم می گذارند.

آیا اینان نمی دانند که زنده می شوند؟

برای روزی بزرگ

روزی که همه مردم در برابر پروردگار جهانیان [برای حساب] بایستند.

پاسخ حودت را امتحان کن :

۱- الف- توانایی برای انفاق ب- سخاوتمندی و مشارکت در کارهای خیرج- برطرف ساختن مشکلات اجتماعی.

۲- دزدی، قمار، خرید و فروش اجناس قاچاق.

۳- اما گاهی اوقات انسان با اینکه شغل خوب و حلالی دارد، اموالی که از آن شغل به دست می آورد حرام است؛ مثلاً کسی که وسیله بی کیفیت را در بسته بندی وسیله خوب و با کیفیت قرار می دهد و آنرا با قیمتی بیشتر میفروشد، به همان مقدار که پول بیشتری دریافت می کند مال او حرام می شود و واجب است آن را به خریدار برگرداند؛ و یا کارمندی که موظف است هر روز در محل کارش به انجام امور اداری بپردازد؛ اگر در ساعت کاری به وظایفش نپردازد، پولی که دریافت می کند، حق او نیست و استفاده از آن پول برایش حرام است؛ بنابراین، انسان در هر شغلی ممکن است به خاطر بی توجهی و کوتاهی در انجام وظایفش، گرفتار مال حرام شود.

۴- الف) مستجاب نشدن دعاها ب) نداشتن برکت ج) مصرف در راه نادرست

پرسشهای مکمل : ارزش کار :

۱- رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره ی ارزش کار کردن چه می فرماید ؟

۲- امام صادق علیه السلام در مورد مال حرام چه فرموده است ؟

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در این باره می فرماید: عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن، کار و کسب حلال است

۲- امام فرمود: آنچه گناهان را پاک می کند، کارهای نیک است، اما کار حرام نمی تواند حرام دیگری را پاک کند.

هدف های یادگیری درس سیزدهم : کلید گنج ها

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

۱- ارزش دعا کردن را برای استفاده از نعمات الهی توضیح دهید .

۲- فواید دعا کردن را بیان کنید .

۴- با آداب دعا کردن آشنا شوید .

حیطه نگرشی :

به فواید دعا در زندگی دنیا و آخرت اهمیت دهید .

حیطه ارزشی :

برای کسب آرامش در زندگی و دور شدن از اضطراب و نگرانی و اندوه و غم به دعا کردن بپردازید .

بهمفاهیم یادگیری

چگونگی گشودن درهای نعمت و رحمت خدا در صحبت امیرمومنان علی علیه السلام به فرزند گرامیشان:

۴

[پسر]، خداوندی که به تو اجازه دعا کردن داده است، [در حقیقت] کلید گنجینه های خود را در دست تو قرار داده است، پس

هرگاه خواستی می توانی با دعا، درهای نعمتش را بگشایی، و رحمتش را بر خود نازل کنی!

چرا باید دعا کنیم؟ براساس تعالیم قرآن، ما همیشه و در همه حال به خدا و یاری او نیازمندیم و بدون اجازه و خواست او نمی توانیم حتی کوچ

ترین کارها را نیز انجام دهیم. به همین دلیل، پیشوایان دین دعاهایی به ما آموخته اند تا بتوانیم به این وسیله همواره با خدا ارتباط داشته باشیم و از

یاری او بهره مند شویم.

پروردگارتان گفت: مرا بخوانید [دعا کنید] تا [دعای شما را] بپذیرم.

توجه داشته باشیم که صلوات فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش بهترین دعاهاست.

ثمرات دعا و نیایش:

(الف) ما با دعا کردن مورد توجه خداوند قرار می گیریم.

(ب) فایده ی دیگر دعا کردن، آرامش روحی است.

(ج) علاوه بر بهره مندی از پاداش در روز قیامت، در همین دنیا نیز شایستگی دریافت نعمتهای بیشتر خدا را به دست می آوریم.

(د) کسی که به آفریدگار تکیه می کند و او را یاریگر تمام مشکلاتش می بیند، هیچ اضطراب و غمی در زندگی نخواهد داشت و همواره در آرامش زندگی خواهد کرد.

امام صادق درباره ی این اثر مهم نیایش می فرماید:

نزد خداوند بلند مرتبه جایگاهی است که جز با دعا نمی توان به آن رسید. اگر بنده دعا نکند و از خداوند نخواهد، چیزی به دست نخواهد آورد، پس بخواه تا به تو عطا شود و این را بدان! هر دری که پیوسته کوبیده شود، بالاخره به روی انسان باز خواهد شد.

(الف) هرگاه درخواستی از خداوند سبحان داشتی، دعایت را با صلوات بر پیامبر آغاز کن؛ زیرا خداوند، کریم تر از آن است که کسی از تو درخواست کند و او یکی را بپذیرد، و دیگری را نپذیرد.

(ب) در چهار وقت فرصت را برای دعا کردن غنیمت شمارید؛ هنگام قرائت قرآن، وقت اذان، هنگام باریدن باران و هنگام روبه رو شدن سپاه ایمان و لشکر کفر.

(ج) هرگاه امام باقر علیه السلام حاجتی داشت، ابتدا چیزی صدقه می داد و سپس خود را معطر می ساخت و به مسجد می رفت و آن گاه در هنگام اذان ظهر به دعا می پرداخت.

(د) نزدیک ترین دعاها به اجابت، دعای کسی است که در دعاها پنهانی اش ابتدا برای دیگران دعا می کند.

علت تاخیر دعاها در نامه ی امیر مومنان علیه السلام به فرزندشان امام حسن علیه السلام :

[پسرم] چه بسا در اجابت دعا تأخیر می شود تا پاداش درخواست کنندهبیشتر و جزای آرزومند کامل تر شود. گاهی چیزی را خواسته ای، ولی آن را به تو نداده اند و [در عوض] بهتر از آن در این جهان یا آن جهان به تو داده اند، و گاهی دعایت به اجابت نرسیده است؛ زیرا چیزی طلب کرده ای که اگر داده شود، مایه تباهی دین تو خواهد بود. پس

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- الف) ما با دعا کردن مورد توجه خداوند قرار می گیریم. ب) فایده ی دیگر دعا کردن، آرامش روحی است.

ج) علاوه بر بهره مندی از پاداش در روز قیامت، در همین دنیا نیز شایستگی دریافت نعمتهای بیشتر خدا را به دست می آوریم.

د) کسی که به آفریدگار تکیه می کند و او را یاریگر تمام مشکلاتش می بیند، هیچ اضطراب و غمی در زندگی نخواهد

داشت و همواره در آرامش زندگی خواهد کرد.

۲- الف) هرگاه درخواستی از خداوند سبحان داشتی، دعایت را با صلوات بر پیامبر آغاز کن؛ زیرا خداوند، کریم تر از آن است که کسی از او

دو درخواست کند و او یکی را بپذیرد، و دیگری را نپذیرد.

ب) در چهار وقت فرصت را برای دعا کردن غنیمت شمارید؛ هنگام قرائت قرآن، و وقت اذان، هنگام باریدن باران و هنگام روبه رو شدن سپاه ایمان و لشکر کفر.

ج) هرگاه امام باقر علیه السلام حاجتی داشت، ابتدا چیزی صدقه می داد و سپس خود را معطر می ساخت و به مسجد

می رفت و آن گاه در هنگام اذان ظهر به دعا می پرداخت.

د) نزدیک ترین دعاها به اجابت، دعای کسی است که در دعاها پنهانی اش ابتدا برای دیگران دعا می کند.

۳- چه بسا در اجابت دعا تأخیر می شود تا پاداش درخواست کننده بیشتر و جزای آرزومند کامل تر شود. گاهی چیزی را خواسته ای، ولی آن را

به تو نداد ه اند و [در عوض] بهتر از آن در این جهان یا آن جهان به تو داده اند، و گاهی دعایت به اجابت نرسیده است؛ زیرا چیزی طلب کرده

ای که اگر داده شود، مایه تباهی دین تو خواهد بود.

پرسشهای مکمل : کلید گنج ها :

۱- توجه داشته باشیم که فرستادن بر پیامبر خدا و خاندان پاکش دعاهاست.

۲- کلید گنجینه های خدا در دست انسان چیست ؟

الف) مال ب) سلامتی ج) دعا کردن د) صدقه دادن

۳- چرا باید دعا کنیم ؟

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- صلوات - بهترین ۲- ج (دعا کردن)

۳- براساس تعالیم قرآن، ما همیشه و در همه حال به خدا و یاری او نیازمندیم و بدون اجازه وخواست او نمی توانیم حتی کوچک ترین کارها را نیز

انجام دهیم. به همین دلیل، پیشوایان دین دعاهایی به ما آموخته اند تا بتوانیم به این وسیله همواره با خدا ارتباط داشته باشیم و از یاری او بهره مند شویم.

هدف های یادگیری درس چهاردهم : ما مسلمانان

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

- ۱-وظایف یک مسلمان نسبت به مسلمان دیگر را توضیح دهید .
- ۲-گامهای دشمن برای تفرقه در بین مسلمانان را بیان کنید .
- ۳-با دو گروه شیعه و سنی آشنا شوید .

حیطه نگرشی :

به فواید اتحاد مسلمانان در جهان اهمیت دهید .

حیطه ارزشی :

برای انجام وظایف خود نسبت به خواهران و برادران دینی حساسیت قائل شوید .

مفاهیم یادگیری

خداوند متعال در قرآن کریم از ما خواسته تا نسبت به خواهران و برادران دینی خود چگونه باشیم ؟

آیه با معنی حفظ شود

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ : در حقیقت مؤمنان

اعتقاد به خدای یگانه و روز قیامت.

مشترکات مسلمانان

حضرت محمد(ص) را آخرین پیامبر خدا می دانیم .

قرآن را آخرین و کامل ترین کتاب آسمانی می دانیم.

به سوی کعبه نماز می خوانیم.

از نظر دین اسلام، هر کسی که به این موارد معتقد باشد، مسلمان است.

یکی از اصحاب امام صادق علیه السلام از ایشان پرسید: حقّ مسلمان بر مسلمان دیگر چیست؟ امام فرمود:

- نخست آنکه هر چه برای خودت دوست داری برای او نیز دوست بداری و هر چه برای خودت نمی پسندی برای او نیز نپسندی.
- دوم آنکه به دنبال خوشنودی اش باشی و او را خشمگین نکنی.
- سوم آنکه [هر گاه نیاز شد] با جان و مال و زبان و دستت او را یاری کنی،
- چهارم آنکه آئینه و راهنمای او باشی.
- پنجم آنکه سیر نباشی، در حال یکه او گرسنه است و سیراب نباشی، در حال یکه او تشنه است و از لباس (های گوناگون) بهره مند نباشی، در حالی که او لباسی ندارد.
- ششم آنکه اگر مریض شد به عیادتش بروی.
- هفتم اینکه اگر دانستی که نیازی دارد، پیش از آنکه به تو بگوید خودت برای رفع نیازش اقدام کنی.

گام های تفرقه افکنان برای ایجاد تفرقه بین ملت های مسلمان

- ❖ استکبار گران در گام اول با استفاده از قدرت تبلیغاتی و رسانه های پُرشماری که در اختیار دارند، به صورت پیوسته اختلافات میان اقوام و مذاهب مختلف مسلمان را بزرگنمایی می کنند.
- ❖ آنها در گام بعدی و پس از آنکه ملت ها را کاملاً از هم جدا کردند، با تحریک آنها جنگ های داخلی را میان مسلمانان به راه می اندازند و حتی به صورت پنهانی و یا آشکار به توزیع اسلحه و مهمات جنگی میان آنها می پردازند.

شیعه و سنی

شیعیان و اهل سنت دو گروه اصلی مسلمانان هستند.

اصلی ترین موضوعی که شیعیان و اهل سنت درباره ی آن با هم اختلاف نظر دارند

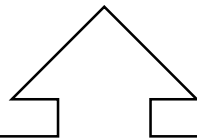
مسئله خلافت پس از رحلت پیامبر اکرم

عقیده ی اهل سنت :

اهل سنت معتقدند که پیامبر برای خودش جانشینی تعیین نفرمود . پس از رحلت رسول خدا به دلیل اینکه حفظ نظم جامعه و اداره ی کشور اسلامی نیازمند رهبر است، تعدادی از مسلمانان در مکانی به نام سقیفه گردهم آمدند و ابوبکر را به خلافت برگزیدند و با وی بیعت کردند.

عقیده ی شیعیان :

اما شیعیان معتقدند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با یادآوری شایستگی و علم و تقوای علی بن ابی طالب، او را به عنوان جانشین خود، و امامان پس از ایشان تا امام دوازدهم را به مردم معرفی نمود.

هرچند مسلمانان شیعه و سنی در این موضوع با یکدیگر اختلاف نظر دارند، اما نکته ی مهم این است که بدانیم هر دو گروه مسلمان اند و بر اساس دین اسلام هیچ گروهی حق ندارد به مقدّسات و عقاید گروه دیگر اهانت کند یا آنها را از محدودهی اسلام بیرون بداند.

مقام معظم رهبری با اشاره به این نکته مهم می فرماید:

هر کسی را شما دیدید که ندای تفرقه بین شیعه و سنی را سر می دهد، چه شیعه باشد و چه سنی، این فرد مزدور دشمن است، چه خودش بداند و یا نداند.

پاسخ خودت را امتحان کن :

۱- نخست آنکه هرچه برای خودت دوست داری برای او نیز دوست بداری و هرچه برای خودت نمی پسندی برای او نیز پسندی، دوم آنکه به دنبال خوشنودی اش باشی و او را خشمگین نکنی، سوم آنکه [هرگاه نیاز شد] با جان و مال و زبان و دستت او را یاری کنی، چهارم آنکه آینه و راهنمای او باشی، پنجم آنکه سیر نباشی، درحالی که او گرسنه است و سیراب نباشی، درحال یکه او تشنه است و از لباس (های گوناگون) بهره مند نباشی، درحالی که او لباسی ندارد، ششم آنکه اگر مریض شد به عیادتش بروی، هفتم اینکه اگر دانستی که نیازی دارد، پیش از آنکه به تو بگوید خودت برای رفع نیازش اقدام کنی .

۲- استکبارگران در گام اول با استفاده از قدرت تبلیغاتی و رسانه های پُرشماری که در اختیار دارند، به صورت پیوسته اختلافات میان اقوام و مذاهب مختلف مسلمان را بزرگ نمایی می کنند.

آنها در گام بعدی و پس از آنکه ملت ها را کاملاً از هم جدا کردند، با تحریک آنها جنگ های داخلی را میان مسلمانان به راه می اندازند و حتی به صورت پنهانی و یا آشکار به توزیع اسلحه و مهمات جنگی میان آنها می پردازند.

پرسشهای مکمل : ما مسلمانان :

۱- خداوند در قرآن کریم مومنان را یکدیگر را می داند.

۲- مسلمانان در چه مواردی با یکدیگر اشتراک دارند؟

۳- مقام معظم رهبری در مورد اتحاد بین مسلمانان چه فرموده است؟

۴- اصلی ترین اختلاف بین اهل سنت و شیعیان مسئله ی بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) می باشد .

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- برادر

۲- ما مسلمانان به خدای یگانه و روز قیامت اعتقاد داریم، حضرت محمد را آخرین پیامبر خدا و قرآن را آخرین و کاملترین کتاب آسمانی می دانیم و به سوی کعبه نماز می خوانیم.

۳- هرکسی را شما دیدید که ندای تفرقه بین شیعه و سنی را سر می دهد، چه شیعه باشد و چه سنی، این فرد مزدور دشمن است، چه خودش بداند و یا نداند. ۴- خلافت

هدف های یادگیری درس پانزدهم: حق الناس

دانش آموز عزیز شما باید بتوانید :

در پایان درس به هدف های زیر دست یابید

حیطه شناختی :

۱- حقوق سه گانه را توضیح دهید .

۲- اهمیت حق الناس را نسبت به حقوق دیگر بیان کنید .

حیطه نگرشی :

به رعایت کردن حق دیگران اهمیت دهید .

حیطه ارزشی :

نسبت به انجام حقوق دیگران و حق الناس حساسیت قائل شوید .

مفاهیم یادگیری

حقوق سه گانه

حَقَّ النَّفْسِ: اگر کمی دقت کنیم می بینیم بعضی از کارهایی که ما هر روز و شب انجام می دهیم برای این است که خودمان سالم بمانیم و بتوانیم از هر نظر رشد خوبی داشته باشیم. به این کارها حَقَّ النَّفْسِ گفته می شود. غذا خوردن، استراحت کردن، مسواک زدن و مطالعه کردن از این کارها هستند. توجه به حَقَّ النَّفْسِ یکی از مهم ترین وظایفی است که خداوند به عهدهی هر یک از ما قرار داده است.

حَقَّ اللَّهِ: بعضی کارهای دیگر را برای این انجام می دهیم که دستور خداوند را اطاعت کنیم. به این کارها حَقَّ اللَّهِ گفته می شود. نماز خواندن، امر به معروف و دوری از گناهان از این گروه اند.

حَقَّ النَّاسِ: بخش دیگری از کارها، وظیفه های ما نسبت به دیگران است. ما موظفیم به نیازمندان کمک کنیم، دیگران را آزار ندهیم، حَقَّ دیگران را رعایت کنیم و به کسی ظلم نکنیم. به این وظایف حَقَّ النَّاسِ گفته می شود.

حَقَّ النَّاسِ فَقَطْ دَرِ حَقُوقِ مَالِي مَرْدَمِ نِيست
بَلْكَه حَفْظِ آبْرُو، اسرار و شخصیت آنان
نِي حَقَّ النَّاسِ است.

پیامبر اکرم به این گونه افراد فرمود:

از رحمت خدا دور است کسی که توقف گاه ها و استراحتگاه های عمومی را آلوده کند

[و همچنین] کسی که راه عبور مردم را سد کند.

پاسخ خودت را امتحان کن:

۱- حَقَّ النَّفْسِ: اگر کمی دقت کنیم می بینیم بعضی از کارهایی که ما هر روز و شب انجام می دهیم برای این است که خودمان سالم بمانیم و بتوانیم از هر نظر رشد خوبی داشته باشیم. به این کارها حَقَّ النَّفْسِ گفته می شود. غذا خوردن، استراحت کردن، مسواک زدن و مطالعه کردن از این کارها هستند. توجه به حَقَّ النَّفْسِ یکی از مهم ترین وظایفی است که خداوند به عهدهی هر یک از ما قرار داده است.

حَقَّ اللَّهِ: بعضی کارهای دیگر را برای این انجام می دهیم که دستور خداوند را اطاعت کنیم. به این کارها حَقَّ اللَّهِ گفته می شود. نماز خواندن، امر به معروف و دوری از گناهان از این گروه اند.

حق الناس: بخش دیگری از کارها، وظیفه های ما نسبت به دیگران است. ما موظفیم به نیازمندان کمک کنیم،

دیگران را آزار ندهیم، حق دیگران را رعایت کنیم و به کسی ظلم نکنیم. به این وظایف حق الناس گفته می شود.

۲- در جامعه هرج و مرج به وجود می آید - همه نسبت به هم بی اعتماد می شوند - دوستی و مهربانی از بین می رود و در عوض کینه و دشمنی جای آن را می گیرد - هیچ کس انگیزه ای برای کار ندارد زیرا به حقوق یکدیگر توجه ندارند و ارزش و قدر یکدیگر را نمی دانند.

۳- با آنان خوشرفتار باشیم - پشت سرشان غیبت نکنیم - نسبت به آنان حرف ناروا نزنیم - از فحاشی دوری کنیم - هنگامی که به ما نیاز دارند کمکشان کنیم - به آنان ظلم نکنیم

۴- به آنان احترام بگذاریم - نسبت به آنان دلسوز و مهربان باشیم - اسرار آنان را حفظ کنیم و امانتدار باشیم - در کارها به هم کمک کنیم یار و مددکار یکدیگر باشیم - به آنان دروغ نگوئیم

پرسشهای مکمل : حق الناس :

۱- حق الناس فقط در مردم نیست بلکه حفظ..... ، اسرار و آنان نیز جزء حق الناس است.

۲- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره توقف گاهها و استراحت گاههای عمومی چه می فرماید ؟

پاسخ پرسشهای مکمل :

۱- حقوق مالی - آبرو - شخصیت

۲- از رحمت خدا دور است کسی که توقف گاه ها و استراحتگاه های عمومی را آلوده کند و [همچنین] کسی که راه عبور مردم را سد کند.

تدوین: زهرا پازوکی - سرگروه معارف متوسطه اول شهر تهران